

подвергали клиническим методам исследования, проводился осмотр, пальпация, аускультация и при необходимости – перкуссия. Также у 15 животных была получена кровь для определения концентрации основных веществ (биохимический анализ) и моча для определения наличия кетоновых тел.

Результаты исследований. В результате работы определили, что среди незаразных болезней лидирующее место заняли болезни обмена веществ (50%), такие как стеатоз и субклинический кетоз (ожирение, истощение, апатия, кетонурия, гипергидроз, анемичность слизистой оболочки, кетонемия), нарушения шерстного покрова и анатомии скелета, связанные с нехваткой минеральных веществ – остеодистрофия (облысения, деформации суставов, кифоз, лордоз, слабость связок). Затем, у 15% животных обнаружили патологии желудочно-кишечного тракта, выражающиеся в нарушении моторики преджелудков, среди которых наиболее часто регистрировали их гипотонию и у 6 коров наблюдали смещение сычуга, также отмечена диарея и загрязнение корпуса животных фекалиями. Примерно одинаковую распространенность (13 и 16%) имели болезни дыхательной и сердечно-сосудистой систем, соответственно, причем часто эти патологии встречались комплексом. У таких животных отмечали тахипноэ, тахикардию, отеки подчелюстного пространства и подгрудка, кашель, жесткое везикулярное дыхание и усиление второго тона на легочной артерии. У 6% животных отмечали нарушение со стороны мочевой системы – сгорбленность, болезненность почек при поколачивании, после мочеиспускания коровы долго стояли в специфической позе, мочеиспускание было отрывистое, струя мочи чаще слабая. У 2 коров в группе раздоя отмечали поражение нервной системы, такие как «игра языком», безудержное стремление вперед – как стало позже известно – это было связано с высоким уровнем билирубина в их крови вследствие токсического поражения печени.

Заключение. Таким образом, на примере данного хозяйства мы определили, что наибольший вес в структуре внутренних незаразных болезней имеют болезни обмена веществ, такие как кетоз и остеодистрофия. Своевременная диагностика позволит профилактировать у животных данные патологии, тем самым избежав значительного экономического ущерба.

Литература. 1. Трушкин, В.А. Результаты применения пробиотика «Ветом 1.1» при энтеритах у телят / В.А. Трушкин, С.П. Ковалев, А.А. Воинова, И.В. Никишина, Г.С. Никитин // В сборнике: Современные проблемы ветеринарной патологии и биотехнологии в агропромышленном комплексе. материалы Международной научно-практической конференции, посвященной 95-летию РУП «Институт экспериментальной ветеринарии имени С.Н. Вышесесского». Институт экспериментальной ветеринарии им. С.Н. Вышесесского. 2017. - С. 275-278. 2. Gerspach, C. Variation in fat content between liver lobes and comparison with histopathological scores in dairy cows with fatty liver / Gerspach C., Imhasly S., Klingler R., Hilbe M., Hartnack S., Ruetten M. // BMC Vet Res. 2017 Apr 12;13(1):98. doi: 10.1186/s12917-017-1004-9. PMID: 28403840.

УДК 619:616-076:636.4

МАЦЕША Г.А., КАРАЦЕЕВА І.А., ШАРАМЕТАВА Д.С., магістранты

Навуковыя кіраўнікі - **ПЯТРОЎСКІ С.У.,** канд. вет. навук, дацэнт; **ВАСЬКІН В.М.,** асістэнт
УА «Віцебская ордэну «Знак Пашаны» дзяржаўная акадэмія ветэрынарнай медыцыны»,
г. Віцебск, Рэспубліка Беларусь

**СТАН ПАКАЗЧЫКАЎ СІНТЭТЫЧНАЙ ФУНКЦЫІ ПЕЧАНІ Ў КРЫВШАРОСНЫХ
СВІНАМАТАК ПРЫ ПРАФІЛАКТЫЧНЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАХ З
ВЫКАРЫСТАННЕМ КАРНІВЕТА**

Уводзіны. На паросных і падсосных свінаматак, што ўтрымліваюцца ва ўмовах свінагадоўчых комплексаў уздзеяннае комплекс шкодных уздзеянняў, у тым ліку, і падчас выкарыстання лячэбных сродкаў. Органам, які прымае на сябе ўдар таксічных рэчываў, у

пераважнай большасці выпадкаў становіцца печань. Канчатковы вынік гэтых уздзеянняў – хвароба «таксічны гепатоз» альбо «таксічная дыстрафія печані».

Існуюць розныя сродкі, якія дазваляюць перадухіліць развіццё дыстрафічных змяненняў у печані. Да такіх прэпаратаў, з абагульняючай назвай «гепатапратэктары», адносяцца комплексны прэпарат «Карнівет» (вытворца – ТАА «Рубікон», Рэспубліка Беларусь).

Мэтай нашай працы стала вывучэнне магчымасці прафілактыкі таксічнай дыстрафіі печані паросных свінаматак з выкарыстаннем прэпарату «Карнівет», а галоўнай задачай – вызначэнне змяненняў паказчыкаў крыві, характарызуючых сінтэтычную функцыю печані пры выкарыстанні гэтага прэпарату.

Матэрыялы і метады даследванняў. Ва ўмовах свінагадоўчага комплексу пасля апладнення былі сфарміраваны 2 групы паросных свінаматак: кантрольная і доследная. У кожную групу было ўключана па 10 жывёл. Умовы ўтрымання і кармлення ў дадзеных групах былі аднолькавыя, падбор жывёл у групы ажыццяўляўся рандомна. Прэпарат «Карнівет», які ўтрымлівае ў сваім складзе карнітыну гідрахларыд, сарбітол і магнія сульфат, прызначаўся ўнутр у дозе 15 мл на адну жывёлу, курсамі па 5 дзён – з 25-га па 30-й дні пасля апладнення і паўторна з 90-га па 95-ы дні пароснасці. Кроў адбіралася на трэці дзень пасля парашэння, раніцай, да кармлення, у 5 свінаматак з кожнай групы. У крыві быў вызначаны шэраг біяхімічных паказчыкаў, характарызуючых сінтэтычную функцыю печані: канцэнтрацыі альбуміну, агульнага халестэролу (АХ), трыгліцэрыдаў (ТГ), актыўнасць халінэстеразы (ХЭ). Дадзеныя рэчывы ўтвараюцца пераважна ў печані жывёл, таму памяншэнне іх утрымання ў крыві можа быць сведчаннем прыгнечання сінтэтычных працэсаў у печані. Што тычыцца ТГ, то іх змяншэнне ў крыві пры развіцці ў печані дыстрафічных зменаў мае сувязь са змяншэннем сінтэзу транспартанай формы ліпідаў – ліпапратэідаў.

Атрыманыя рэзультаты былі апрацаваны статыстычна з выкарыстаннем праграмы Microsoft Excel, зыходзячы з узроўня значнасці 0,05. Пры статыстычнай апрацоўцы матэрыялаў эксперыменту разлічвалі: сярэдняю арыфметычную (X), стандартнае адхіленне (σ), дакладнасць адрозненняў паміж мноствамі дадзеных (p), зыходзячы з узроўня значнасці 0,05.

Рэзультаты даследванняў. Вывучэнне біяхімічнага складу крыві ў свінаматак кантрольнай групы паказалі, што канцэнтрацыя альбуміну ў ёй складае $29,6 \pm 8,85$ г/л, што на 12,5% ніжэй, чым у свінаматак доследнай групы. Адпаведна, у «кантрольных» свінаматак, вызначана і змяншэнне альбумін-глабулінавых суадносін ($0,7 \pm 0,34$ у кантрольнай групе супраць $0,8 \pm 0,51$). Канцэнтрацыі паказчыкаў, характарызуючых ліпідны абмен, у крыві жывёл доследнай групы склала $0,33 \pm 0,099$ ммоль/л для ТГ і $1,90 \pm 0,209$ ммоль/л для АХ. Гэта было вышэй за паказчыкі ў свінаматак кантрольнай групы на 37,5% і 27,5% ($p < 0,05$) адпаведна.

Вельмі падобныя змяненні былі вызначаны і ў адносінах да актыўнасці ў крыві ферменту ХЭ. Гэты паказчык склаў $356,20 \pm 83,271$ ІЕ/л у крыві жывёл доследнай групы, што было вышэй на 33,7%, чым у кантрольнай групе свінаматак.

Заклучэнне. Прэпарат «Карнівет», выкарыстаны дзеля прафілактыкі таксічнай дыстрафіі печані ў паросных свінаматак, дазволіў перадухіліць прыгнечанне сінтэтычнай функцыі печані ў жывёл доследных груп. Гэта сведчыць аб магчымасці выкарыстання дадзенага прэпарату ва ўмовах свінагадоўчых комплексаў з мэтай недапушчэння распаўсюджвання хвароб печані ў свінаматак.